

Vít'azstvo Srdca a Kríža – odkaz Fatimy

Koniec dobrý, všetko dobré! – zvykneme povedať, keď si po dlhších vzájomných nedorozumeniach, nezhodách, alebo rôznych problémoch, konečne zhlboka vydýchame a napriek utŕženým ranám hodnotíme celý náš boj za dobrú vec ako víťazný. Celý život človeka je boj, a to nielen o veci či záujmy. Je to predovšetkým boj o dušu a večný život. Kto však svoj život zasväť Ježišovi Kristovi a v duchovnom zápase sleduje jeho výzvy a jeho Slovo, nemusí sa báť, že premrhá šance na dar večného života. Ježiš hovorí: *Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!* (Jn 16, 33).

Priblížiť sa k Božiemu Synovi, Víťazovi nad hriechom i smrťou, nás vždy znova a znova v behu dejín nabáda a pozýva jeho Matka, Panna Mária. Bolo tomu tak aj pri jej skutočnom, naozaj potvrdenom a uznanom zjavení vo Fatime.

Trom malým deťom zverila Panna Mária odkaz, v ktorom dominujú výstrahy a hrozby. Tie vtedy azda najviac vychádzali z ateizmu šíreného z Ruska. Tiež sa tam hovorí o potrebe zasvätenia Ruska a sveta Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. V poslednej, tretej časti, sa scenár hrôzy ešte viac pritvrdzuje. Všimnime si detaily, ktoré opisuje vizionárka sestra Lucia: *„Keď Svätý Otec prišiel na vrchol kopca, kľaciac pod veľkým krížom bol zabitý skupinou vojakov, ktorí naňho strieľali z rôznych zbraní. A takým istým spôsobom zomierali jedni po druhých biskupi, kňazi, rehoľníci a rehoľníčky a rôzne svetské osoby, muži a ženy z rôznych tried a postavenia. Pod ramenami kríža boli dvaja anjeli. Každý z nich mal v ruke krištáľovú krhlu a do nej zbierali krv mučeníkov a ňou polievali duše, ktoré sa približovali k Bohu.“*

Zdalo by sa, že budúcnosť Cirkvi je v posolstve vykreslená iba pochmúrne, v nepokojoch, vo vojnách, prenasledovaní a nakoniec v kúpeli krvi. Je to však cesta, ktorou sám Ježiš vystupoval na vrchol Kalvárie. Je to *Via crucis*, cesta kríža. Je to cesta, ktorá nakoniec priniesla vytúžené víťazstvo. Odkaz Panny Márie z Fatimy nás týmto spôsobom chce upevniť v odvahe pokračovať na začatej ceste ku krížu, aby sme sa nezľakli žiadnej formy prenasledovania. Táto odvaha nás má priviesť k jedinému cieľu: čo najviac sa pripodobniť trpiacemu Kristovi. A nielen trpiacemu, ale aj oslávenému. Preto Božia Matka nakoniec pripomína blížiace sa víťazstvo za veľkej pomoci jej Nepoškvrneného Srdca. Úmysel jej zjavenia je teda jasný a jednoznačný. Mária nás vo svojom Srdci chce priviesť čo najbližšie ku Kristovi!

Bývalý prefekt Kongregácie pre náuku viery, teraz už emeritný pápež Benedikt XVI., podal jasnú interpretáciu fatimského posolstva ešte v jubilejnom roku 2000. Tento jeho výklad prišiel v čase, keď sa množili súkromné zjavenia pochádzajúce hlavne z ľudovej zbožnosti a bolo potrebné zdefinovať kritérium ich pravosti. Napísal: *Kritériom pravdy a hodnoty súkromného zjavenia je jeho zameranie na samého Krista. Keď nás od neho vzd'ahuje, keď sa stáva nezávislým, alebo sa dokonca ponúka ako iný a lepší plán spásy, dôležitejším ako evanjelium, potom iste nepochádza od Ducha Svätého.*

O pravosti fatimského zjavenia dnes Cirkev nepochybuje. Jeho posolstvo sa skrýva v naliehavosti zasvätenia jednotlivých veriacich i celých národov materinskému Srdcu Panny Márie. Pred pár rokmi sa v našich kruhoch rozbehla polemika o tom, či je správne, vo vzťahu k Panne Márii používať výraz zasvätenie (*consecratio*)!? Niektorým sa zdá pravdivejší výraz zverenie (*dedicatio*). Teológovia nakoniec konštatujú iba to, že v súvislosti s Matkou Božou v dejinách Cirkvi, ale i dnes, sa v teologickom slovníku (nie v právnickom či liturgickom) vo vzťahu veriaceho človeka k Panne Márii, používajú obidva termíny ako prelínajúce sa ekvivalenty. Prečo? Lebo Božia Matka je výnimočná. A keďže z Božej vôle a z jeho milosti bola uchránená a dostala výnimku z účinkov hriechu, aj v Tradícii Cirkvi mala vždy výnimku pri aplikovaní vznešeného slova *consecratio*! Láska a vďačnosť voči Panne Márii tak presahuje logiku všetkých našich definícií. Alebo si azda myslíme, že zasvätenie sa Srdcu Panny Márie je urážkou Boha?

S kľudným svedomím, len pokiaľ by to výslovne nezakázal Svätý Otec, ktorý sa ale sám o tento výraz neraz opiera, aj naďalej používajme voči Panne Márii výraz *zasvätenie*, na čo sú nielen „slovakofónni“ mariánski ctitelia viac vnímavější. Veď nakoniec, Panna Mária si nikoho zo zasvätených jej Srdcu nenecháva iba pre seba. Nikdy túto privatizáciu nerobila a ani robiť nebude, lebo každého človeka posúva k Bohu (*Per Mariam ad Jesum*). Zasvätiť sa jej Srdcu znamená vložiť do jej rúk kľúč od vlastnej duše, aby ju vždy viac a viac otvárala Ježišovi. A ona to urobí, lebo je Sprostredkovateľkou všetkých milostí.

Ako cieľ všetkých zjavení Matky Božej, označila sestra Lucia napomáhanie rastu vo viere, nádeji a láske. Hovorievala: *Všetko malo viesť k tomuto cieľu!* Mariánska úcta je nám katolíkom vlastná, je to naša výsada a radosť, naša útecha a sila na ceste za Kristom. Naše mariánske pútnické miesta na Slovensku, i tie v našej Košickej arcidiecéze, nás vždy pozývajú bližšie k Bohu. Eucharistia, sv. spoveď, čítanie Božieho slova, pôst, púte, modlitba posvätného ruženca, litánie, korunka a mnohé iné katolícke prejavy konané v jednote s biskupom a so Svätým Otcom, sú osvedčenými prostriedkami. Nie je

správne hľadať za každú cenu niečo nové, senzačné, emotívnejšie, zaručene lepšie a účinnejšie, pričom sa pretláča exkluzivita a vplyv kultu osobnosti takzvaných vizionárov a lídrov. Stačí pozorne počúvať, čo nám hovoria pápeži. Oni sú skutočnými prorokmi dnešných čias.

K úcte voči Panne Márii Fatimskej nás pozýva aj Svätý Otec František. Dva mesiace po začiatku svojej služby 13. mája 2013, sa rozhodol zasvätiť svoj pontifikát Fatimskej Panne Márii. Požiadal lisabonského patriarchu Josého Policarpa, aby zasvätil jeho pastiersku službu práve jej. Fatimské posolstvo je teda prvkom, ktorý úzko spája Petrovu službu s Nepoškvrneným Srdcom Panny Márie.

Aj svätý pápež Ján Pavol II. vysvetľoval príčinu záchrany svojho života počas atentátu slovami: *Bola to materinská ruka, čo viedla dráhu guľky, a pápež zápasiaci o život sa zastavil na prahu smrti (13. mája 1994)*. Tu vidíme, že nejestvuje nezmeniteľný osud, že materinská ruka Panny Márie, modlitba a viera sú silami, ktoré môžu vplývať a vplývajú na dejiny. Matka Božia vo fatimskom posolstve nakoniec hovorí: *Moje Nepoškvrnené Srdce zvíťazí!* Týmto poukazuje na isté a už získané víťazstvo svojho Syna Ježiša. Poukazuje na porážku primárneho zla, láme sily diabla a hriechu.

Je viac než isté, že ak Bohu pripravíme miesto v našich srdciach, zvíťazí dobro, zmierenie, odpustenie i sloboda formovaná morálkou Desatora a Ježišových Blahoslavenstiev. Posolstvom Fatimy je teda uistenie, že srdce otvorené Bohu a poznačené Krížom, je vždy silnejšie než všetky zbrane sveta. A Panna Mária to vedela. Sila jej Srdca v boji so zlom je preto nepremožiteľná. ***Nebojme sa zasvätiť svoje srdcia, farnosti i arcidiecézu jej Nepoškvrnenému Srdcu!***

Mons. Bernard Bober, arcibiskup